

Aan Minister van Infrastructuur en Waterstaat
Van DG Rijkswaterstaat

nota

Rapportage Rijkswegennet T2 2022

TER BESLISSING

Datum
21 november 2022

Onze referentie
RWS2022/33217

Aanleiding

Met genoegen bied ik u hierbij de tweede Rapportage Rijkswegennet van 2022 aan. Deze rapportage bevat de jaarcijfers van september 2021 tot en met augustus 2022 over het gebruik van het Rijkswegennet, de filezwaarte, de filetop-10 en het reistijdverlies. Elke rapportage bevat specifieke thema's. In deze rapportage zijn dat, naast de gemeten effecten van de coronamaatregelen op het verkeersbeeld, een analyse van de verkeersongevallen van 2021.

Beslistermijn
1 december 2022

Geadviseerd besluit

Toezenen van de rapportage aan de Tweede Kamer, gebruikmakend van de bijgevoegde Kamerbrief. De informatie in de rapportage is tijdgebonden.

Kernpunten

Sinds 2012 rapporteert Rijkswaterstaat drie keer per jaar over onder andere de doorstroming op het Rijkswegennet. Deze rapporten worden extern gepubliceerd en ter informatie aan de Tweede Kamer gestuurd. De rapportage geeft feitelijke informatie en heeft niet tot doel om politieke of bestuurlijke vraagstukken aan te kaarten.

De belangrijkste inhoudelijke bevindingen van deze rapportage zijn als volgt:

- het aantal voertuigkilometers dat in een jaar op het rijkswegennet is afgelegd is gestegen van 66,0 naar 66,9 miljard voertuigkilometers.
- de jaarfilezwaarte is met 26 procent toegenomen ten opzichte van eind april 2022. De belangrijkste file-oorzaak is reguliere spitsfiles, gevolgd door incidentele files (ongevallen en pechgevallen).
- het aandeel files door werkzaamheden bedraagt 5,8 procent (aanleg en gepland onderhoud 3,6 procent, ongepland onderhoud 2,1 procent). Rijkswaterstaat blijft hiermee met de files door aanleg en gepland onderhoud onder de norm van 10 procent van het totaal aan files, zoals afgesproken met de Tweede Kamer. Eind april 2022 bedroeg dit aandeel nog 7,3 procent. Door het loslaten van de coronamaatregelen zijn er weer meer files, waardoor het aandeel files als gevolg van werkzaamheden is gedaald. Het werkelijke aantal kilometerminuten file als gevolg van werkzaamheden is hoger dan het gemiddelde van de jaren 2017 tot en met 2019 (voor de coronapandemie). De relatief hoge hoeveelheid files als gevolg van werkzaamheden wordt mede veroorzaakt door de

instandhoudingsopgave en het achterstallig onderhoud waar Rijkswaterstaat voor staat, waarbij in het bijzonder onderhoud aan bruggen leidt tot vertragingen.

- het aantal uren dat alle weggebruikers gezamenlijk extra hebben moeten reizen, onder andere doordat ze in de file stonden, is toegenomen met 10,9 procent. Hiermee komt het reistijdverlies per eind augustus 2022 op 36,1 miljoen uur op jaarbasis. Reistijdverlies treedt op wanneer de weggebruiker niet de referentiesnelheid van 100 kilometer per uur kan rijden.
- er zijn twee nieuwe locaties in de filetop-10. Dit betreffen de A50 Arnhem-Oss bij knooppunt Bankhoef (positie 5) en de A2 Den Bosch-Utrecht tussen Knooppunt Empel en Kerkdriel (positie 10). De A20 bij Rotterdam tussen Schiebroek en Crooswijk blijft onveranderd de filetop-10 aanvoeren.
- het aantal uren dat alle weggebruikers gezamenlijk extra hebben gereisd, onder andere doordat ze in de file stonden, is toegenomen met 10,9 procent ten opzichte van eind april 2022. Het totale economische reistijdverlies op het hoofdwegennet over de afgelopen twaalf maanden is ten opzichte van eind april 2022 gestegen met 44 procent.

Datum
21 november 2022

Onze referentie
RWS2022/33217

Bijlage(n)
2

Aan
Minister van Infrastructuur en
Waterstaat

Van
DG Rijkswaterstaat

Uit bovenstaande vergelijking blijkt dat met het loslaten van de maatregelen in verband met COVID-19 het verkeer op de weg toeneemt. Als de cijfers van deze rapportage (september 2021 t/m augustus 2022) worden vergeleken met de cijfers van de rapportage over het jaar 2019 (voor de COVID-19 maatregelen), dan ontstaat het volgende beeld:

- het aantal afgelegde voertuigkilometers ligt in deze rapportage 8,1 procent lager dan in 2019;
- de jaarfilezwaarte ligt in deze periode 29 procent lager dan in 2019.
- het aantal uren dat alle weggebruikers gezamenlijk extra hebben gereisd, onder andere doordat ze in de file stonden, ligt 49 procent lager dan in 2019.

Politieke context

De rapportage is ontstaan uit de behoefte (van onder andere de Tweede Kamer en de media) aan feitelijke informatie van relevante gegevens betreffende de doorstroming op het rijkswegennet, over een langere periode. Gebleken is dat deze rapportage inderdaad in die behoefte voorziet.

Krachtenveld, afstemming, financiële en juridische implicaties, communicatie Nieuwe meetmethodiek filezwaarte

Tot het begin van 2022 werden de filecijfers gebaseerd op data die verzameld werd met behulp van detectielussen in het wegdek. Sinds februari dit jaar beschikt Rijkswaterstaat over de mogelijkheid om de filezwaarte te bepalen met data die rechtstreeks afkomstig is uit de voertuigen zelf, zogeheten Floating Car Data (FCD). De nieuwe meetmethodiek is fijnmaziger en over het gehele hoofdwegennet beschikbaar, in tegenstelling tot de data van de detectielussen. Door de verandering van methodiek treedt er een trendbreuk op van ongeveer 37 procent. De historische filecijfers zijn in de onderliggende rapportage reeds gecorrigeerd voor deze trendbreuk. De toenames die in deze rapportage te lezen zijn, zijn grotendeels veroorzaakt door het loslaten van de coronamaatregelen, en in mindere mate door de nieuwe meetmethodiek.

Naast Rijkswaterstaat publiceert de ANWB ieder jaar filecijfers en een filetop-10. Deze cijfers komen niet volledig met elkaar overeen, onder andere doordat de ANWB het gehele jaar gebruik maakt van Floating Car Data, en Rijkswaterstaat slechts de laatste drie maanden van de huidige rapportageperiode. Daarnaast verschillen de gebruikte algoritmes ook.

De rapportage is opgesteld door RWS en afgestemd met DGMO. Er zijn geen financiële en juridische implicaties. De rapportage wordt zoals gebruikelijk gepubliceerd op rijksoverheid.nl en indien gevraagd aangeboden aan media om ontwikkelingen te duiden.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden
Niet van toepassing.

Datum
21 november 2022

Onze referentie
RWS2022/33217

Bijlage(n)
2

Aan
Minister van Infrastructuur en
Waterstaat

Van
DG Rijkswaterstaat

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Rapportage Rijkswegennet T2 2022	
2	Kamerbrief Rapportage Rijkswegennet T2 2022	

Datum
21 november 2022

Onze referentie
RWS2022/33217

Bijlage(n)
2

Aan
Minister van Infrastructuur en
Waterstaat

Van
DG Rijkswaterstaat